

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015

Центр інформаційних технологій

**УНІФІКОВАНІ ВИМОГИ
ДО СТРУКТУРИ, ЗМІСТУ, ОБСЯГУ
ТА ОФОРМЛЕННЯ КОМПОНЕНТІВ
ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ
ЧТЕІ ДТЕУ**

Чернівці 2024

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ЧТЕІ ДТЕУ
заборонено**

Укладач: Тетяна ВАЛЕЦЬКА, начальник центру інформаційних технологій ЧТЕІ ДТЕУ

Затверджено методичною радою ЧТЕІ ДТЕУ 24.06.2024 р., протокол № 5.

Рецензент: Юрій КОРОЛЮК, проф. кафедри менеджменту, маркетингу і міжнародної логістики ЧТЕІ ДТЕУ, д. н. держ. управління

Навчально-методичне видання

**УНІФІКОВАНІ ВИМОГИ
ДО СТРУКТУРИ, ЗМІСТУ, ОБСЯГУ ТА ОФОРМЛЕННЯ
КОМПОНЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ ЧТЕІ ДТЕУ**

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
пл. Центральна, 7. м. Чернівці, 58002

Зміст

	Стор.
Передмова	4
1. Структура дистанційного курсу	4
2. Призначення та опис компонентів дистанційного курсу	5
2.1. Передмова	5
2.2. Методичні рекомендації щодо роботи з курсом	9
2.3. Документи планування навчального процесу	12
2.4. Потижневий розклад дистанційного курсу	16
2.5. Навчальні модулі дистанційного курсу	18
2.5.1. Розділ для самостійного вивчення	18
2.5.2. Завдання для практичних занять	20
2.5.3. Плани семінарських занять	20
2.5.4. Проектні завдання	21
2.5.5. Дискусія	22
2.5.6. Комп'ютерне тестування	22
2.5.7. Швидке опитування	28
2.5.8. Опитування	29
2.5.9. Урок	31
2.5.10. Глосарій	35
2.6. Вимоги до проміжної та підсумкової атестації	36
2.7. Журнал оцінок	36
3. Обсяг дистанційного курсу	36
4. Вимоги до оформлення компонентів дистанційного курсу	38

Передмова

Дані методичні рекомендації визначають структуру дистанційного курсу з дисципліни, єдині стандарти щодо змісту, обсягу та оформлення компонентів, методичні та програмно-технічні умови його застосування.

Методичні рекомендації розроблені відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу студентів в ЧТЕІ ДТЕУ, внутрішніх положень ЧТЕІ ДТЕУ та інших нормативно-правових актів

1. Структура дистанційного курсу

При дистанційній формі навчання структура навчального матеріалу носить особливий характер. Для створення повноцінного проєкту дистанційного навчання необхідно забезпечити наявність таких блоків:

- ✚ інструктивного;
- ✚ інформаційного (системи інформаційного наповнення курсу), де класичні складові набувають нових форм: теоретична частина - складається з відео лекцій, текстових матеріалів з графічними, анімаційними рішеннями; практична - з практикумів, прикладів, навчальних відеофільмів тощо;
- ✚ контролюючого, який складається з контрольних робіт, тестів;
- ✚ комунікативного (системи інтерактивного викладання).

Система управління навчанням (LMS - learning management system) MOODLe, на базі якої розробляються дистанційні курси в ЧТЕІ ДТЕУ,

забезпечує взаємозв'язок всіх цих блоків і надає можливості комунікації (активної взаємодії) тих, що навчаються, з викладачем (тьютором) та між собою у процесі навчання (різного роду пізнавальної та творчої діяльності).

В процесі розробки дистанційного курсу необхідним є наповнення інструктивного, інформаційного та контролюючого блоків, що зумовлює обов'язкову наявність наступних компонентів:

- ✚ передмови;
- ✚ методичних рекомендацій щодо роботи з курсом;
- ✚ документів планування навчального процесу (силабус або робоча програма з потижневим плануванням, журнал оцінок);
- ✚ навчальних модулів дистанційного курсу;
- ✚ комп'ютерного тестування;
- ✚ вимог та методичних рекомендації щодо атестації;
- ✚ глосарія (термінологічного словника).

2. Призначення та опис компонентів дистанційного курсу

2.1. Передмова є загальною інформацією рекламного характеру про дистанційний курс, його авторів (як правило, ця інформація розміщується на сервері дистанційного навчання освітнього закладу). На основі цієї загальнодоступної інформації слухач приймає рішення про навчання за цим дистанційним курсом.

Передмова є єдиною частиною дистанційного курсу, доступ до якої не є обмеженим. Усі інші складові дистанційного курсу доступні тільки для слухачів дистанційних курсів.

Передмова повинна містити:

- + анотацію дистанційного курсу:
 - загальну інформацію - мову, кількість годин за навчальним планом, кредитів ECTS;
 - опис - призначення, мету, завдання, доступні режими навчання;
- + цілі курсу - знання та вміння, які будуть отримані в результаті успішного проходження курсу;
- + вимоги до початкового рівня знань (рівня підготовки);
- + короткий зміст курсу;
- + умови зарахування (для курсів, які не є складовими навчальних планів по підготовці фахівців);
- + інформацію про авторів, тьюторів (ПІБ, посади, бажано фото та досвід роботи, можливо аудіо чи відеоматеріали).

Приклад передмови

Передмова

Назва курсу: *Інтернет технології в бізнесі*

Загальна інформація

Мова: Українська

Кількість годин: 180

в.т.ч.

Лекції - 34

Практичні заняття - 34

Самостійна робота - 104

Підсумковий контроль - 8

Опис

Курс орієнтований на практичне вивчення можливостей використання Інтернет технологій в бізнесі, створення системи, яка охоплює всі бізнес-процеси взаємодії компанії з клієнтом.

Курс доступний через Інтернет/Інтранет і реалізований з використанням платформи підтримки дистанційних курсів MOODLe.

Доступні режими:

Асинхронне навчання: теоретичний матеріал курсу, форуми, глосарії, навчальне комп'ютерне тестування, практичні роботи.

Синхронне навчання: комп'ютерне тестування в реальному часі, аудиторна робота, захист практичних робіт.

У процесі навчання слухачі курсу засвоюють теоретичні, методологічні основи та одержують можливість виконувати практичні вправи для закріплення практичних навичок організації бізнес-процесів з використанням сучасних сервісів Інтернет, засобів комп'ютерних комунікацій та мереж для автоматизації професійної діяльності фахівців.

У програму, що пропонується для викладання курсу, включені дані про основні напрямки використання Інтернет в бізнесі та типи організованих Інтернет-ресурсів (бізнес-інструментів) - веб-сторінки, сайти, портали, їх призначення та технології створення; види маркетингової діяльності в Інтернет, електронні платіжні системи та умови і особливості їх функціонування, кредитні картки та електронні гроші; електронні магазини.

Після успішного закінчення курсу слухач:

- буде мати чітке уявлення про використання Інтернет ресурсів для розвитку бізнесу;
- зможе використовувати Інтернет бізнес-інструменти для підтримки та розвитку компаній (підприємств) на основі Інтернет технологій, мати навички роботи в основних службах мережі Інтернет;
- буде знайомий з питаннями програмного забезпечення сучасних Інтернет технологій;
- буде володіти навичками роботи з електронними платіжними системами, електронними грошима.
- буде вміти складати технічне завдання на розробку веб-сайтів он-лайн магазинів.

Вимоги до начального рівня підготовки:

Досвідчені користувачі персонального комп'ютера

Короткий зміст курсу

Модуль 1

Розділ 1. Вступ

Тема 1.1. Актуальність використання Інтернет-технологій в бізнесі

1. Інтернет - технології як складова частина інформаційних технологій.

2. Можливості та актуальність використання Інтернет-технологій для підвищення конкурентоспроможності та ефективності підприємств в умовах ринкової економіки.

Тема 1.2. Напрямки використання Інтернет в бізнесі

1. Інтернет як засіб телекомунікацій, збереження та надання різноманітної інформації а також середовище економічної діяльності та ведення електронного бізнесу.
2. Два основних напрямки використання Інтернету в бізнесі.
3. Ідеї використання Інтернет в бізнесі.
4. Віддалена робота в умовах пандемії та воєнних дій.

Розділ 2. Типи організованих Інтернет ресурсів (бізнес - інструментів)

Тема 2.1. Web-сторінки, сайти, портали

Модуль N

Автор (и):

_____ - _____
(П.І.Б.) (вчене звання, посада)

(назва кафедри)

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

Тьютор (и):

(П.І.Б.)

e-mail: _____@chtei-knteu.cv.ua

phones: 8 (____) _____

Viber:

Telegram:

2.2. Методичні рекомендації щодо роботи з курсом є першим джерелом інформації для слухача на початку навчання. Цей методичний матеріал є навігатором по засвоєнню всього навчального матеріалу, помічником при самостійній роботі особи, яка навчається за дистанційним курсом.

Методичні рекомендації мають містити:

- ✚ привітання авторів та тьюторів курсу, адреси для спілкування;
- ✚ мотивацію навчальної діяльності - чітку визначену мету, поставлену перед тим, хто навчається;
- ✚ інструкцію “Як працювати з курсом”, порядок та графік консультацій;
- ✚ інформацію, яку повинен знати той, хто навчається, після завершення навчання за курсом, ключові слова курсу (поняття, які будуть уведені в курсі);
- ✚ інструкцію “Як готуватися до іспиту чи заліку” (інструкцію може бути подано окремим елементом).

Приклад методичних рекомендацій щодо роботи з курсом

Вітаю Вас, шановні слухачі курсу «Інтернет технології в бізнесі»!

Ви на сторінці курсу - і це означає, що Вам буде цікаво розібратися в дуже серйозних і надзвичайно важливих питаннях, пов'язаних з можливостями Інтернет для сучасного бізнесу. Варто нагадати, що підручника для всіх можливих життєвих ситуацій просто не існує. Тому дуже хочеться навчити Вас логічно мислити та будувати алгоритми дій для вирішення задач, пов'язаних з підтримкою бізнесу за допомогою Інтернет технологій, або більше - можливостями побудувати свій бізнес в Інтернет.

Всі питання, які виникають під час вивчення курсу, сміливо задаємо автору та тьютору цього дистанційного курсу.

Адреси для спілкування:

Валецька Тетяна Михайлівна

e-mail: tat@chtei-knteu.cv.ua

phones:+ 80506726491

Viber:

Telegram:

Як працювати з курсом?

Насправді, все залежить тільки від Вашого бажання, оскільки послідовність викладеного матеріалу підпорядковується законам жанру: теоретичні відомості та практична підготовка. Але не все так просто.

Автор пропонує вивчати курс послідовно - тема за темою, оскільки непотрібних та випадкових відомостей тут немає. Якщо тема подається до вивчення - то обов'язково всі, на перший погляд не дуже складні, відомості будуть використані при вирішенні досить непростих задач.

Кожна тема спочатку пропонує вивчення теоретичних питань, з якими необхідно ознайомитися. Ключові слова та словосполучення знаходять своє відображення у *локальних глосаріях* (словниках). Глосарії пропонуємо переглянути після ознайомлення з *теоретичними питаннями теми*. Будемо оперувати цими поняттями надалі.

Перевіряємо теоретичні знання двічі відповідно до Положення оцінювання результатів навчання студентів у Чернівецькому торговельно-економічному інституті Державного торговельно-економічного університету - підсумковий модульний контроль та підсумковий семестровий контроль. *Тестування* побудовано за міжнародними стандартами та містить тестові запитання різних типів з різною вагою (складністю) запитань. Підсумкове тестування включає також відомості за результатами виконання практичних робіт.

По всіх темах розділу 2 пропонується виконати *практичні роботи, які мають дослідницький характер*(!) і для кожного слухача результат виконання буде особливим і ніколи не повторить результати інших слухачів курсу.

Всі результати необхідно відправити на перевірку тьютору - завантажити у систему, використати месенджер для пересилки - будь який варіант за домовленістю. Форми, у яких подаються результати досліджень, вказані у текстах практичних робіт. У більш складних випадках - є більш детальні покрокові пояснення.

По темах курсу організовані **форуми**, де можна поставити будь-які запитання за темою та взяти участь у дискусії. Активність винагороджується бонусними балами. Форуми, за своєю суттю, перевіряють рівень знань за кожною темою курсу, оскільки у обговоренні можна отримати позитивні відгуки тільки в тому разі, якщо впорався з теоретичною та практичною частиною теми.

Завершальна тема поєднує знання, отримані у всіх попередніх темах. Кожен слухач реально побудує сайт електронного магазину за допомогою CMS без будь-яких навичок програмування. І при цьому будуть враховані можливі бізнес-інструменти.

Для всіх учасників курсу відображується журнал оцінок, який налаштовується тьютором.

Також система надає протокол дій користувача, що дозволяє спостерігати за його активністю та коригувати траєкторію його навчання.

Бажаю успіху!

Порядок та графік консультацій

(вказуються всі можливі варіанти проведення консультацій тьютором - групових та індивідуальних)

В результаті дистанційного вивчення дисципліни слухачі повинні оволодіти спеціальними знаннями _____

(вказуються результати навчання)

Методичні рекомендації **можуть** також **містити інформацію про:**

- ✚ критерії формування рейтингу (якщо він застосовується для групи тих, хто навчається);

- ✚ актуалізацію опорних знань - глосарій, потрібний для засвоєння курсу;
- ✚ вхідне тестування для самоконтролю готовності студента перед вивченням матеріалу курсу;
- ✚ анкетування - опитування, які були визнані корисними для оцінювання та стимулювання навчання в Інтернет середовищах. Тьютори можуть використовувати їх для збору даних від своїх студентів, які допоможуть їм дізнатися про свою групу і обдумати власне викладання.

2.3. Документи планування навчального процесу - **силабус** (або робоча програма з потижневим плануванням). **Си́лабус (або робоча програма з потижневим плануванням)** є документом, який регламентує зміст дистанційного курсу та порядок роботи з ним.

Си́лабус укладається згідно вимог ЧТЕІ ДТЕУ.

Робочу програму з потижневим плануванням можна використовувати для курсів, які не є складовими навчальних планів з підготовки фахівців.

Робоча програма з потижневим плануванням повинна містити:

- ✚ титульний лист;
- ✚ розподіл навчального часу та тематичний зміст модулів дисципліни;
- ✚ потижневий розклад дистанційного курсу;
- ✚ вимоги до проміжної та підсумкової атестації.

Згідно з “Положенням про дистанційне навчання в ЧТЕІ ДТЕУ” передбачено наступні види навчальних занять: лекція; лабораторне,

практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи.

Навчальні матеріали містять¹:

✚ інформаційний блок:

◆ теоретичну частину:

- розділи як структурований навчальний текст, адаптований до самостійного вивчення з ілюстраціями, виділеними ключовими словами (для глосарія) та визначеннями, посиланнями на інші сторінки курсу та джерела у мережі Інтернет;
- основні висновки по розділу;
- *перелік питань по розділу, які не увійшли у програму з вказуванням джерел, де з ними можна ознайомитися факультативно;*
- *додаткові лекційні матеріали;*
- довідкові матеріали з предметної області курсу:
 - * глосарій, пов'язаний гіперпосиланнями з основним текстом. Глосарій, по-можливості, повинен повно відображувати зміст курсу (в ідеалі повинен містити терміни українською та англійською мовами);
 - * список скорочень та абревіатур;
- інформаційні джерела:
 - * список рекомендованої основної та додаткової літератури;

¹ курсивним шрифтом позначені необов'язкові але бажані складові дистанційного курсу

- * *адреси Web-сайтів у мережі Інтернет з інформацією, необхідною для навчання, з анотацією кожного ресурсу (обов'язково посилатися на авторів ресурсу!!!);*
- *електронну бібліотеку (кожне посилання повинно супроводжуватися анотацією):*
 - * *електронні книги за тематикою курсу;*
 - * *посилання на сайти електронних бібліотек;*
 - * *електронні книги з інформацією, необхідною, наприклад, по роботі з електронною поштою, по пошуку інформації в Інтернет-мережі.*
- *базу даних ессе, курсових робіт, проектів, презентацій інших студентів;*
- *питання, які найбільш часто задаються, з відповідями на них;*
- ◆ *практичну частину (у відповідності до навчального плану):*
 - *практичні та лабораторні роботи (бажано здійснити допуск до цього виду занять - перевірити знання теоретичного матеріалу);*
 - *творчі завдання (курсіві роботи, есе, завдання, ситуації), спрямовані на самостійне застосування засвоєних знань, вмінь, навичок, виконання індивідуальних та групових проектів;*
 - *блок проблемних ситуацій (завдання на виявлення глибини розуміння);*
 - *плани семінарських занять;*

- теми дискусій та порядок їх проведення;
- практикум для вироблення вмінь та навичок використання теоретичних знань з прикладами виконання завдань та аналізом помилок, які найбільш часто зустрічаються;
- віртуальний лабораторний практикум;

 контролюючий блок:

- ◆ завдання для контрольних робіт;
- ◆ модульний тест;
- ◆ питання для самотестування після кожного розділу, контрольних робіт і тем для обговорення на форумах, задачі з відповідями для тренінгу;
- ◆ підсумковий тест - екзаменаційні матеріали, вимоги до рівня володіння матеріалом.

Зразок оформлення тематичного змісту модулів дисципліни

Дистанційний курс з дисципліни “Інформаційні технології та системи”

Модуль 1.

Розділ 1. *Характеристика та принципи побудови ІТС*

Тема 1.1. Вступ до інформаційних технологій та систем. Проблеми та перспективи їх розвитку.

Тема 1.2. Теоретичні основи створення та функціонування інформаційних технологій та систем. Життєвий цикл системи.

Розділ 2. *Забезпечувальна частина інформаційних технологій та систем*

Тема 2.1. Інформаційне, технічне, технологічне та математичне забезпечення ІТС

Тема 2.2. Програмне забезпечення ІТС

Тестування. Тест 1.

Модуль 2.

Розділ 3. Сучасні мережні технології

Тема 3.1. Короткі відомості про комп'ютерні мережі

Тема 3.2. Технологічні процедури у середовищі локальних та глобальних мереж

Лабораторне заняття «Використання файл-сервера. Спільне використання ресурсів. Робота з файлами у мережі»

Лабораторне заняття «Базові сервіси Інтернету»

Розділ 4. Використання пакетів прикладних програм універсального призначення

Тема 4.1.

Тестування. Тест 2.

Модуль N.

Тестування. Тест M.

Підсумкове тестування.

Глосарій (Термінологічний словник)

Інформаційні джерела.

2.4. Потижневий розклад дистанційного курсу

Зразок оформлення потижневого розкладу дистанційного курсу

Варіант 1

<i>Тиждень/ Дата</i>	<i>Діяльність студента</i>
	<i>1-й тиждень</i>
<i>Завдання на тиждень</i>	Розділ 1. Тема1.1. - коментарі: прочитати, законспектувати, скласти план, таблицю тощо. Розділ 1. Тема 1.2. - коментарі. Виконати лабораторну роботу «...» (Взяти участь у семінарі «...» Взяти участь у дискусії «...»

	Виконати практичне завдання... тощо) Пройти тестування. Тест 1.
<i>Понеділок / дата</i>	1. Отримання доступу до навчальних матеріалів. 2. ...
<i>Вівторок / дата</i>	1. Розділ 1. Тема 1.1. 2. Консультації до теми 1.1. (Листи приймаються до ____. Відповідь до ____).
<i>Середа / дата</i>	1. Розділ 1. Тема 1.2. 2. Консультації до теми 1.2. (Листи приймаються до ____. Відповідь до ____)
<i>Четвер / дата</i>	1. Виконання лабораторної роботи. 2. (18-00 - 19-00 - семінар)
<i>п'ятниця / дата</i>	1. Захист лабораторної роботи. 2. Тестування. Тест 1.
<i>Субота / дата</i>	1. (якщо студенту потрібна діяльність) 2.
<i>Неділя / дата</i>	...
2-й тиждень	
понеділок	1. 2. 3.
...	

Рекомендована максимальна кількість тижнів для навчання - 6-8.

Модуль, якщо це доцільно, може бути розрахований на один тиждень.

Варіант 2

- Вхідне тестування - *I тиждень*.
- Вступна лекція викладача - *I тиждень*.
- Самостійне вивчення електронного курсу (метод ДО) - *II-IV тижні*.

- Консультації у викладача-тьютора (засобами електронних комунікацій) - *V тиждень*.
- Самостійне вивчення слайд-курсу та виконання практичних завдань - *V-VI тижні*.
- Комп'ютерне тестування - *VI тиждень*.
- Обговорення в групі практичних ситуацій під керівництвом викладача (кейс-метод) - *VII тиждень*.
- Вихідне тестування, підсумкова атестація - *VIII тиждень*.

Всі попередні складові (передмову, методичні рекомендації щодо роботи з курсом, документи планування навчального процесу тощо) та теоретичний матеріал курсу (текст) бажано оформляти за допомогою ресурсу «Сторінка», яка створюється за допомогою редактора HTML і прокручується користувачем. Але можливе завантаження у вигляді файлів **.pdf*.

2.5. Навчальні модулі дистанційного курсу

Основними видами навчальних занять при дистанційному навчанні в ЧТЕІ ДТЕУ є самостійне вивчення навчального матеріалу дистанційного курсу (розбитого на розділи), консультація (у зміст модулів не включаються), семінар, дискусія, практичне заняття, лабораторне заняття.

2.5.1. Розділ для самостійного вивчення має таку структуру:

- 1) тема розділу;
- 2) зміст розділу;
- 3) ключові слова розділу (локальний глосарій);
- 4) цілі та завдання вивчення розділу;
- 5) методичні рекомендації по вивченню розділу;

- 6) навчальний матеріал (розбитий на невеликі частини, повинен мати інструкції щодо діяльності студента);
- 7) питання для самоконтролю;
- 8) висновки (стисле резюме).

Зразок-шаблон оформлення розділу для самостійного вивчення

Розділ 1. _____

Тема 1.1: “ _____ ”

Зміст

- 1.
- 2.
- 3.

Ключові слова:

Цілі та завдання вивчення розділу:

Успішне вивчення розділу дозволяє:

Мати уяву про ...

Знати ...

Володіти ключовими поняттями: ...

Методичні рекомендації до вивчення Розділу 1:

При вивченні Розділу 1 важливо узагальнити ... , проаналізувати ... , сформулювати

Вивчаючи пункт 1, зупинитися на положеннях Для цього звернутися до хрестоматії, монографії,

Вивчаючи пункт 2, звернути увагу на

Вивчаючи пункт 3, спробувати відповісти на питання: “”.

Навчальний матеріал

Прочитати та виділити основні риси ...

...

Прочитати та законспектувати основні положення ...

...

Записати...

...

Питання для самоконтролю

- 1.
- 2.
- 3.

Висновки (стисле резюме):

2.5.2. Завдання для практичних занять (вид діяльності «Завдання») повинні містити текст завдань, вимоги до виконання та оформлення, терміни виконання та пересилки тьютору для перевірки. Якщо практичне завдання передбачає розв'язок задач, то попередньо необхідно надати приклади розв'язку задач різних типів.

Зразок-шаблон оформлення завдань для практичного заняття

Завдання 1

...

Оформити результат у вигляді реферату обсягом 1-2 сторінки.

Завдання 2

...

Оформити результат у вигляді тексту програми на мові _____ з коментарями.

Результати практичного заняття вислати до _____.

Оцінки за виконані завдання розміщуються у журналі оцінок.

2.5.3. Плани семінарських занять повинні містити тему, питання та методичні рекомендації щодо підготовки до семінарського заняття. Семінарські заняття проводяться за допомогою чату, онлайн або інших

інструментів. Також можна використати діяльність «Семінар», який передбачає дві складових оцінки - оцінку за власні відповіді та оцінку за оцінювання свої колег. Обидві відображуються в журналі оцінок.

Зразок-шаблон оформлення плану семінарського заняття

Тема: “ _____ ”

Мета семінарського заняття:

Питання семінарського заняття.

- 1.
- 2.
- 3.

При підготовці ретельно вивчити Розділ 1 та Розділ 2. Визначити свою точку зору з питань семінарського заняття. Стисло зафіксувати свою точку зору (до 600 знаків) з кожного питання.

Дата та час семінару _____.

Можливе проведення семінарського заняття у вигляді форуму по питаннях теми. В цьому разі необхідно вказати кінцевий термін надання відповідей, критерії участі в обговоренні.

2.5.4. Проектні завдання в дистанційному курсі мають сформувати вміння студента зв'язувати отримані теоретичні знання з життєвими реаліями.

У дистанційному курсі використовують такі проектні завдання:

- 1) завдання типу case-study;
- 2) контрольна робота;

3) реферат (обов'язково з використанням матеріалів дистанційного курсу; публікується на сайті);

4) курсова робота.

2.5.5. Дискусія - активна форма навчання, яка реалізується у вигляді форуму.

Для дискусії потрібно сформулювати тему дискусії, терміни проведення, критерії оцінки участі студентів в обговоренні.

2.5.6. Комп'ютерне тестування є основною формою контролю та самоконтролю при дистанційному навчанні.

Основні поняття:

Тестування - процес оцінки відповідності особистісної та педагогічної моделі знання.

Головна мета тестування - виявлення взаємної невідповідності цих моделей та оцінка рівня їх невідповідності.

Тестове завдання (запитання) - чітке та ясне завдання (запитання) з конкретної предметної області, яке вимагає однозначно визначеної відповіді чи виконання визначеного алгоритму дій. Це завдання, яке пропонується виконати тому, хто навчається, під час тестування

Тест - сукупність завдань, зорієнтованих на визначення (вимірювання) рівня (ступеня) засвоєння визначених аспектів (частин) змісту навчання. Тест формується на основі теми та класів складності завдань. Завдання повинні даватися послідовно з наростаючою складністю.

Клас складності - характеристика тестового завдання, яка визначає обсяг знань, що вимагається від того, хто випробується.

Повний тест забезпечує об'єктивну оцінку відповідності між особистісною та експертною моделями знань.

Ефективний тест - оптимальний за обсягом та часом повний тест.

Тести складаються за рівнями ієрархії:

дисципліна → розділ → тема.

Комп'ютерні тести в дистанційному курсі є таких типів:

- 1) вхідні (до проходження курсу);
- 2) поточні (навчальні та контролюючі);
- 3) модульні;
- 4) підсумкові.

Рекомендована кількість тестових запитань: для поточного тесту - 20-30 запитань; для модульного - 40-50; для підсумкового - від 50 до 70.

Типи запитань комп'ютерного тесту, для яких можливий автоматичний підсумок результатів тестування для платформи дистанційного навчання Moodle:

1. Правильно/Неправильно. Проста форма питання з множинним вибором тільки з двома варіантами вибору: «Правильно» і «Неправильно».
2. Багатоваріантне питання (питання в закритій формі - дозволяє вибирати одну або декілька відповідей з наданого списку.):

- *множинний вибір - єдина відповідь;*
 - *множинний вибір - множинна відповідь.*
3. Коротка відповідь. Дозволяє відповідь одним або кількома словами (фразою або реченням), які оцінюються шляхом порівняння з відповідними зразками, які можуть містити символи підстановки (*).
 4. Відповідність. Відповідь на кожне підзапитання має бути вибрана із заданого списку можливих відповідностей.
 5. Випадкові питання на відповідність. Схоже на питання "На відповідність", але створюється з питань типу "Коротка відповідь", які вибираються випадковим чином з вказаної категорії.
 6. Числовий. Дозволено числові відповіді, можливо, з одиницями виміру, які оцінюються шляхом порівняння з різними варіантами відповідей, можливо, з допусками
 7. Розрахунковий. Розрахункові питання схожі з числовими, але тут числа можуть вибиратися випадковим чином з деякого заданого набору в момент запуску тесту:
 - *простий;*
 - *з множинним вибором.*
 8. Визначити пропущені слова. Пропущені в тексті слова заповнюються за допомогою випадаючих меню.
 9. Перетягування в тексті. Пропущені в тексті слова заповнюються за допомогою перетягування.

Кожне запитання тесту має містити вагу (клас складності) від 1 до 10.

Зразок оформлення запитань тесту

1. Тип: Правильно / Неправильно

Чи правильно, що за методикою проведення семінарське заняття являє собою дискусію в межах обговорюваної проблеми?

Правильна відповідь: Правильно

Вага запитання: 5.

2. Тип: Багатоваріантне питання. Множинний вибір - Єдина відповідь

Тривалість індивідуальної співбесіди не повинна перевищувати...

Варіанти відповідей:

- a. 4 академічних годин
- b. 3 академічних годин
- c. 2 академічних годин
- d. 2.5 академічних годин

Правильна відповідь: c.

Вага запитання: 8.

3. Тип: Багатоваріантне питання. Множинний вибір - Множинна відповідь

Які повинні бути умови індивідуальної співбесіди?

Варіанти відповідей:

- 1. Навчальна дошка
- 2. Телефон
- 3. Приміщення, в якому ніхто не заважає
- 4. Доступ до Інтернету
- 5. Додаткове освітлення

6. Диктофон

Правильна відповідь: 1+3+6

Вага запитання: 10.

4. Тип: Коротка відповідь

Форма проведення заняття, в ході проведення якого поєднуються виступи тих, хто навчається, та викладача це -...

Правильна відповідь: семінар

Вага запитання: 9.

5. Тип: Відповідність

При побудові модуля структурують діяльність студентів відповідно до етапів засвоєння знань. Визначте послідовність етапів?

Варіанти відповідей:

1. Запам'ятовування	a.1
2. Розуміння	b.2
3. Систематизація	c.3
4. Сприйняття	d.4
5. Осмислення	e.5
6. Застосування	f.6

Правильна відповідь: 1-d, 2-b, 3-f, 4-a, 5-c, 6-e

Вага запитання: 10.

6. Тип: Числовий

Визначити процент виконання плану товарообороту підприємством, якщо плановий показник становив 250 тис. грн., а фактичний товарооборот склав 233,6 тис. грн.?

Правильна відповідь: 93,4. Припустима помилка: $\pm 0,1$

Вага запитання: 6.

7. Тип: Розрахунковий простий

Петренко А.І. поклав на рахунок в банк {a} грн. Томенко П.П. поклав {b} грн. Скільки вони поклали разом?

Правильна відповідь вираховується за формулою: $a+b$,

де a приймає випадкові значення з інтервалу [10; 10000],

b приймає випадкові значення з інтервалу [10; 12000]

Вага запитання: 5.

8. Тип: Визначити пропущені слова

[вибрати (з групи 1)]— *інструмент Google AdWords*, [вибрати (з групи 2)]— *Facebook*. Обидва представляють собою контекстну рекламу, яка показується користувачам, що вже побували на вашому сайті.

Група 1	ремаркетинг	Група 2	ремаркетинг
	контент-маркетинг		контент-маркетинг
	ретаргетинг		ретаргетинг
Правильна відповідь:			
	ремаркетинг		ретаргетинг

Вага запитання: 7.

9. Тип: Перетягування в тексті

Критерії оцінки:

1) ----- від _____ до _____

2) ----- від _____ до _____

3) ----- від _____ до _____

Час на проходження тесту _____ хв.

Допускається використання запитань типу “Есе”, який потребує перевірки правильності відповіді викладачем. Дозволяє відповіді з декількох речень або абзаців. Есе краще використати окремим тестом, коли необхідно взяти індивідуальні думки та враження слухача з конкретного приводу чи питання.

2.5.7. Швидке опитування з одного питання можна реалізувати за допомогою виду діяльності «Вибір». Вибір із кількох можливих варіантів може бути корисним як швидке опитування, щоб стимулювати роздуми про тему; дозволити групі проголосувати за напрямок курсу або оцінити прогрес. Або, навіть, для погодження спільних дій.

Приклад швидкого опитування:

 Погоджуємо час проведення семінару ↕

При виборі цього виду діяльності слухач голосує за один з запропонованих варіантів:

Погоджуємо час проведення семінару

Доступні групи: Усі учасники

Оберіть зручний для Вас час проведення семінару

о 16-50 год. о 18-30 год. о 20-10 год.

Результат голосування однієї особи:

Погоджуємо час проведення семінару

Доступні групи: Усі учасники

Відповіді

Параметри вибору	Відповіді ще не було	о 16-50 год.	о 18-30 год.	о 20-10 год.
Кількість користувачів	23	0	1	0
Користувачі, які вибрали цю опцію	☐ Андроник Андрій Іванович ☐ Варення Олексій Владиславович ☐ Верстяк Оксана Миколаївна		☐ Валецька Тетяна Михайлівна	

Викладач завжди може бачити результати голосування, також може обмежувати чи ні перегляд результатів тим, хто навчається, - чи дозволяти бачити вибір один одного, імена, чи лише відсоток голосів.

2.5.8. Опитування можна створити за допомогою виду діяльності «Анкета». Цей модуль містить декілька готових анкет, які допомагають викладачеві з'ясувати психологічні особливості студентів, які мають відношення до дистанційного навчання. Є декілька типів опитування:

ATTLS (Attitudes to Thinking and Learning Survey) - опитування ставлення до мислення та навчання пропонує блок з 20 готових запитань та 5 варіантами відповідей на кожне. Пропонується використовувати до початку навчання для збору інформації про слухачів дистанційного курсу.

Критичні інциденти - опитування, яке використовується під час навчання для оцінки подій. Студентів просимо подумати про критичні моменти, які вони запам'ятали з курсу. Всього 5 готових запитань вимагають довільної відповіді. Після завершення можна провести аналіз модулів курсу - що краще чи гірше працює.

COLLES (Constructivist On-Line Learning Environment Survey) - конструктивістське он-лайн опитування щодо якості середовища навчання.

Включає 24 питання, які розділені на 6 груп, кожна з яких надає відповіді на основні питання:

- Відповідність. Наскільки он-лайн навчання актуальне для професійної практики студентів?
- Рефлексія. Чи онлайн-навчання стимулює критичне рефлексивне мислення студентів?
- Інтерактивність. Якою мірою студенти беруть участь в он-лайн насиченому навчальному діалозі?
- Підтримка викладачів. Наскільки добре викладачі допомагають студентам брати участь у онлайн-навчанні?
- Підтримка однолітків. Чи чуйна та заохочувальна підтримка надається однокурсниками онлайн?
- Інтерпретація. Чи розуміють студенти та викладачі онлайн-комунікації один одного?

Анкета COLLES (фактично) допоможе оцінити особистий досвід респондентів, COLLES (переваги) порівняє фактичний досвід з бажаним, COLLES (переваги та фактично) надасть можливість визначити користь від дистанційного навчання. Складається з 48 запитань - акумулюються запитання анкет COLLES (фактично) та COLLES (переваги).

По суті анкетування дозволяє відстежувати, якою мірою ви можете використовувати інтерактивні можливості Інтернету для залучення студентів до динамічної практики навчання.

Щодо опитувань задоволеності слухачів за результатами навчання, то їх створюють за допомогою виду діяльності «Тест», чим забезпечують зворотний зв'язок. Для цього попередньо готуються питання та розміщуються в цьому ресурсі. Пропонується слухачам відповісти на питання тесту після завершення навчання.

2.5.9. **Урок.** Вид діяльності **Урок** дозволяє викладачеві подати матеріал або забезпечити практичну діяльність у цікаві та гнучки способи. Урок можна використати для створення набору однорівневих веб-сторінок або забезпечити навчальну діяльність за різними траєкторіями.

В якості прикладу створимо урок з контрольними питаннями до теми.

Приклад створення уроку.

Додавання нового: Урок до Тема 1. Інформація, інформаційні системи, інформаційні технології в управлінні маркетинговою діяльністю

Загальне

Назва*

Опис

Ваша задача правильно відповісти на запитання

Показувати опис на сторінці курсу

Вигляд

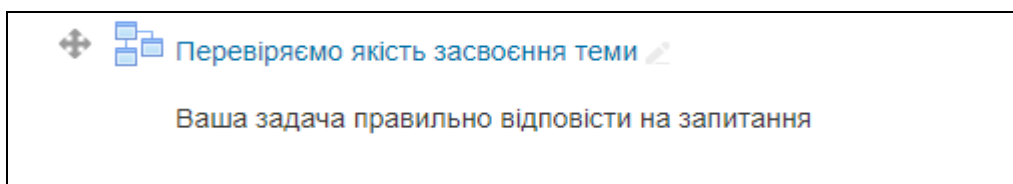
Індикатор виконання

Показати меню

[Показати додаткове...](#)

Додали діяльність **Урок**, вказали назву та при необхідності опис.

Відображення на сторінці курсу:

Створюємо наповнення уроку:

Перевіряємо якість засвоєння теми ?

Попередньо переглянути Редагувати Звіти Оцінювання есе

Згорнуто Розгорнутий

Що Ви бажаєте зробити спершу?

- Імпортувати питання
- Додати кластер
- Додати сторінку з даними
- Додати сторінку з питанням

Плануємо розмістити декілька питань - обираємо «Додати сторінку з питанням» та обираємо тип питання. В нашому випадку - множинний вибір.

Перевіряємо якість засвоєння теми ?

Вибрати тип питання Множинний вибір

Додати сторінку з питанням Скасувати

Формуємо заголовок та зміст питання.

▼ Create a Multichoice question page

Заголовок сторінки* В ІБ логістичного управління

Вміст сторінок*

В інформаційну базу логістичного управління включається така маркетингова інформація:

Параметри ? Багатозначна відповідь

Розміщуємо відповіді. У випадку, коли декілька відповідей разом складуть одну правильну, необхідно встановити прапорець переходу на «наступну сторінку» у відповідях, які є частиною правильної. Зазначимо, що в даному випадку перехід на наступну сторінку можливий тільки у разі вибору всіх правильних відповідей.

▼ Відповідь 1

Відповідь*

ринкові прогнози реалізації продукції

Відповідь

Перехід ? Наступна сторінка ▼

Оцінка ? 1

▼ Відповідь 2

Відповідь*

існуючі на ринку транспортні-складські технології постачання

Відповідь

Перехід ? Наступна сторінка ▼

Оцінка ? 0

▼ Відповідь 3

Відповідь

інформація про постачальників та умови співпраці з ними

Відповідь

Перехід ? Наступна сторінка ▼

Оцінка ? 0

Перевіряємо створене питання.

В інформаційну базу логістичного управління включається така маркетингова інформація:

- існуючі на ринку транспортні-складські технології постачання
- інформація про постачальників та умови співпраці з ними
- ринкові прогнози реалізації продукції

Відправити

Аналогічно формуємо інші питання.

Можна вибирати різні типи питань, такі як множинний вибір, на відповідність, коротка відповідь, правильно/неправильно, числовий та есе. Есе необхідно перевіряти вручну.

Урок можна побудувати з веб-сторінок, вміст яких розглядає питання теми. При створенні веб-сторінок використовуємо команду «Додати сторінку з даними». При цьому організуємо переходи між сторінками. Серед них можуть бути сторінки з текстом, графічними елементами, гіперпосиланнями, які попередньо готуються та заповнюються, а також питаннями, які потребують відповіді. Особиста траєкторія навчання утворюється в залежності від відповідей того, хто навчається, здійснюється перехід на наступну сторінку, назад на попередню сторінку або зовсім за іншим шляхом. За урок може бути виставлена оцінка в журналі оцінок.

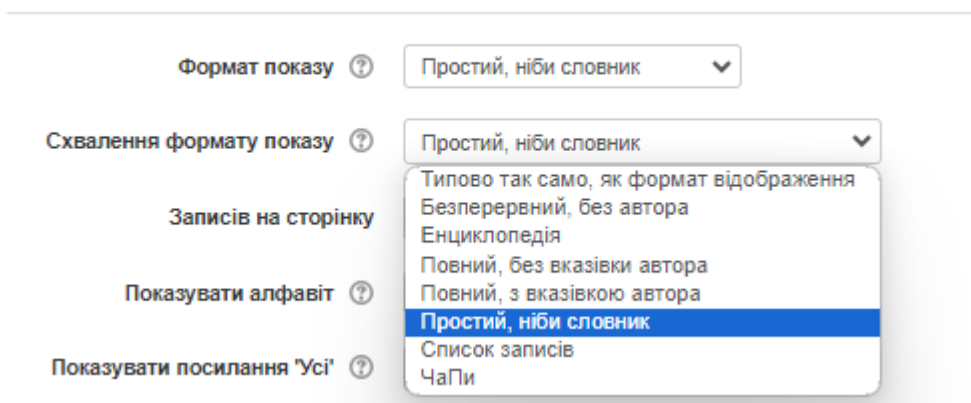
Уроки можуть бути використані:

- для самостійного вивчення нової теми;
- для сценаріїв або вправ з моделювання / прийняття рішень;
- для диференційованого перегляду з різними наборами питань в залежності від відповідей на попередні питання;

2.5.10. Глосарій створюється у курсі для підтримки списку визначень для систематизації інформації. Може заповнюватися викладачем або в якості оцінюваних завдань - слухачем. Записи глосарію можуть бути переглянуті за алфавітом або по категоріях, даті або автору. Записи можуть бути затверджені автоматично або можуть вимагати затвердження з боку викладача, перш ніж усі побачать їх.

Відображення записів у глосарії можна передбачити у різних форматах:

▼ Вигляд

Формат показу ?	Простий, ніби словник
Схвалення формату показу ?	Простий, ніби словник
Записів на сторінку	Простий, ніби словник Типово так само, як формат відображення Безперервний, без автора Енциклопедія Повний, без вказівки автора Повний, з вказівкою автора Простий, ніби словник Список записів ЧаПи
Показувати алфавіт ?	
Показувати посилання 'Усі' ?	

Глосарію корисно дозволити автоматичне зв'язування записів, записи будуть автоматично пов'язані з деякими поняттями слів і / або фраз, що з'являються протягом курсу. Уважно (!): при зв'язуванні записів відбувається зв'язування в межах усього курсу - в тестових запитаннях також. І якщо тест контролюючий, то така підказка від глосарію спотворить правдиве оцінювання зань.

Викладач може дозволити коментарі до записів. Записи також можуть бути оцінені викладачами або студентами (незалежні оцінки). Рейтинги можуть бути об'єднані, щоб сформувати остаточну оцінку, яка буде записана в журнал оцінок.

Глосарії можна використати як ресурс "корисні поради" передового досвіду в практичній дисципліні, область обміну корисними відео, зображеннями або звуковими файлами тощо.

Глосарії можна створювати до кожної теми курсу - вторинні, або один до всього курсу - головний. А також можна утворити глобальний глосарій по всьому сайту - це на рівні адміністрування.

2.6. Вимоги до проміжної та підсумкової атестації згідно з вимогами, визначеними нормативними документами ЧТЕІ ДТЕУ.

2.7. Журнал оцінок слугує для відстеження прогресу навчання. Кожен курс має свій власний журнал оцінок, у якому записуються оцінки за завдання, тести, семінари з взаємооцінюванням, розгалужені уроки, заходи SCORM². В журналі оцінок також можна ввімкнути оцінки для інших видів діяльності, таких як форуми, бази даних і глосарії. Елементи оцінок можна створити вручну.

Оцінки можуть відображатися як фактичні оцінки або у вигляді літер. Тьютор може приховати введені оцінки до вказаної дати, редагувати оцінки/додавати відгуки та переглядати роботи студентів, виставляти оцінки вручну за певні види діяльності, які не підтримують оцінювання.

3.Обсяг дистанційного курсу

Обсяг дистанційного курсу пропонується визначати згідно з «Методичними рекомендаціями щодо структури, змісту, та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів» (МОН України; Рекомендації від 29.07.2005 р. №6):

² SCORM (Sharable Content Object Reference Model) - це набір стандартів, які описують можливість взаємодії тих, хто навчається, доступність та можливість багатократного використання початкових матеріалів у форматі для Web

«Обсяг навчальних видань визначається в авторських аркушах.

Авторським аркушем називається одиниця обсягу літературного твору, що дорівнює 40 тис. друкованих знаків Друкованими знаками вважаються всі видимі друковані знаки (літери, розділові знаки, цифри тощо) та кожен пробіл між словами.

У практичній роботі на попередньому етапі автор може брати за один авторський аркуш 22 сторінки машинописного тексту, надрукованого через 1,5 інтервали на стандартному аркуші формату А.4.

Обсяг підручників та навчальних посібників повинен визначатися кількістю годин за навчальним планом, що відводиться на вивчення дисципліни, реальним бюджетом часу студента для самостійного вивчення навчального матеріалу та продуктивністю засвоєння інформації студентом.

Обсяг навчального видання рекомендується визначати за формулою:

$$V_{п/нп} = K_{п/нп} * 0,14 (T_a + T_{срс}),$$

де $V_{п/нп}$ - обсяг підручника (навчального посібника) у авторських аркушах;

$K_{п/нп}$ - коефіцієнт виду видання:

підручника $/K_p/$, навчального посібника $/K_{нп}/$.

Для підручника $K_p = 1$, а для навчального посібника

$0,5 \leq K_{нп} < 1$. Величина $K_{нп}$ визначається тією часткою навчальної програми, яку замінює або доповнює навчальний посібник.

Наприклад, автори планують написати навчальний посібник, який на їхню думку, буде замінювати або доповнювати приблизно 50% існуючого підручника. У цьому випадку $K_{нп} = 0,5$. Якщо підручника немає, а автори створюють навчальний посібник, що забезпечує 70% програми, то $K_{нп} = 0,7$ і т.д.

$0,14$ /авт.арк./год/ - коефіцієнт, що враховує продуктивність засвоєння 1 авт.арк. навчальної інформації студентом за одну годину самостійної роботи з літературою, розв'язання задач, прикладів тощо.

T_a - кількість годин у навчальному плані, відведених на дисципліну для аудиторних занять;

$T_{срс}$ - кількість годин у навчальному плані, відведених для самостійної роботи студентів».

Наприклад:

Для дисципліни у навчальному плані для аудиторних занять відведено 32 години, тобто $T_a = 32$, для самостійної роботи - 22 години, тобто $T_{срс} = 22$. K_n пропонується для дистанційного курсу прирівнювати до 1, оскільки за обсягом має прирівнюватися до підручника.

$$V_n = 1 * 0,14 (32 + 22).$$

$$V_n = 7,56 \text{ авторських аркушів.}$$

Або:

$$V_n = 7,56 * 22$$

$V_n = 166,32$ сторінок машинописного тексту, надрукованого через 1,5 інтервали на стандартному аркуші формату А4.

4. Вимоги до оформлення компонентів дистанційного курсу

Текст матеріалів дистанційного курсу повинен бути набраний у програмі Microsoft Word, шрифт - Times New Roman або Trebuchet (інші не допускаються), розмір 14 pt.

Рисунки мають бути представлені у форматі **.gif** або **.jpg**. Імена рисунків мають бути такими ж, як у тексті (наприклад, рис_1_4.gif).

Параметри сторінки: А4, орієнтація - книжкова, міжрядковий інтервал - 1.5, поля - всі 2 см.